

Hallituksen esitys Eduskunnalle laiksi tasausverolain muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Maahan tuoduista tavaroista kannetaan tasausveroa, joka määrältään vastaa maassa valmistettuja tuotteita keskimäärin rasittavaa piilevää liikevaihtoveroa. Nykyisen tasausverolain voimassaoloaika päättyy vuoden 1991 lopussa. Lain voimassaoloaika ehdotetaan jatkettavaksi.

Liikevaihtoverolainsäädäntöön tehdyt muutokset vähentävät piilevän liikevaihtoveron määrää asteittain. Kun tasausveron merkitys on vähentynyt, ehdotetaan verosta luovuttavaksi kahden vuoden siirtymäajan kuluessa.

Esityksessä ehdotetaan, että lokakuun alusta 1991 voimaan tulevat tasausveromäärät olisivat voimassa vielä vuoden 1992 loppuun. Vuoden 1993 alusta veromääriä alennettaisiin puoleen ja veron voimassaolo päättyisi vuoden 1993 lopussa.

Esitys liittyy vuoden 1992 tulo- ja menoarvioesitykseen ja on tarkoitettu käsiteltäväksi sen yhteydessä. Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan vuoden 1992 alusta ja olemaan voimassa vuoden 1993 loppuun.

PERUSTELUT

1. Nykyinen tilanne ja ehdotetut muutokset

1.1. Nykyinen tilanne

Maahan tuoduista tavaroista on kannettu tasausveroa vuodesta 1971 lähtien. Tasausveron tarkoituksena on asettaa ulkomaiset tavarat verotuksellisesti samaan asemaan kotimaassa valmistettujen tavaroiden kanssa siten, että tuontitavaroista kannetaan kotimaisia tavaroita keskimäärin rasittavaa piilevää liikevaihtoverokustannusta vastaava tasausvero. Piilevä liikevaihtovero aiheutuu veron kertaantumisesta, joka johtuu liikevaihtoverotuksen veropohjan suppeudesta ja tuotantopanosten rajoitetusta vähennysoikeudesta.

Tasausveron piiriin kuului vuonna 1990 noin 56 prosenttia tuonnin arvosta. Keskimääräinen tasausvero oli 1,9 prosenttia tuonnin arvosta. Vuonna 1990 tasausveroa kannettiin 1 065 mil-

joonaa markkaa, josta 67 prosenttia kertyi teollisuuden ja muiden sektoreiden käyttöön tulleista raaka-aineista, tuotantotarvikkeista ja investointitavaroista ja 33 prosenttia pääosin kulutustavaroista. Veroa ei kanneta esimerkiksi öljytuotteista, kivihiilestä eikä jalostamattomista maataloustuotteista.

Tasausverolain (922/71) voimassaoloaika on jatkettu vuosittain, viimeksi vuoden 1991 loppuun. Samalla säädettiin tasausveromäärien alentamisesta 0,3 prosenttiyksiköllä sekä sähkövoiman tasausveron poistamisesta 1 päivästä lokakuuta 1991.

Tasausverolakia muutettiin edelleen 1 päivästä heinäkuuta 1991 siten, että tasausvero poistettiin ilman ehtoja kaikilta teollisuuden käyttöön tulevilta raaka-aineilta, tuotantotarvikkeilta ja investointitavaroilta sekä tavaroilta ja apuaineista, joita käytetään vientitavaran valmistukseen, käsittelyyn tai päällystämiseen. Ennen mainittua päivämäärää voimassa olleen lain mukaisen tasausverottomuuden ehtona oli,

että verottomuus ei aiheuta haittaa kotimaiselle tuotannolle. Vapautus on toteutettu käytännössä poistamalla tuotteita verotaulukosta. Lisäksi tullihallitus on tehnyt päätöksen eräiden tavaroiden verottomuudesta.

Edellä selostetun muutoksen jälkeen tasausveron piiriin kuuluu enää noin 20 prosenttia tuontitavaroista. Tasausveroa kannettiin 1 065 miljoonaa markkaa vuonna 1990. Vuoden 1991 heinäkuun alusta voimaan tulleen muutoksen johdosta veron tuoton odotetaan supistuvan vuositasolla noin 500 miljoonalla markalla ja noin 300 miljoonalla markalla vuonna 1991.

1.2. Ehdotetut muutokset

Lokakuun alusta 1991 voimaan tuleva uusi liikevaihtoverolaki (559/91) laajentaa verollisessa liiketoiminnassa käytettävien tuotantopanosten vähennysoikeutta. Vähennysoikeutta on laajennettu koskemaan kaikkea sellaista käyttöomaisuutta, jonka todennäköinen taloudellinen käyttöaika on enintään kolme vuotta. Lisäksi valmistukseen liittyvien kone- ja laiteinvestointien liikevaihtoveron täysimääräinen vähennysoikeus on saatettu voimaan jo 1 päivänä tammikuuta 1991. Nämä tuotantopanosten vähennysoikeuden laajennukset merkitsevät veron kertaantumisen ja piilevän verorasituksen vähenemistä sekä tasausveroperusteiden poistumista vähitellen.

Liikevaihtoverojärjestelmän muutosten on arvioitu vähentävän kertaantuvan liikevaihtoveron määrää noin 3,3 miljardilla markalla vuodessa. Kertaantuvan veron vähentyminen lokakuun alusta 1991 on otettu huomioon vuoden 1991 verotuksessa tasausveron 0,3 prosenttiyksikön alennuksena. Koska kertaantuvan veron määrä alenee asteittain, tulisi tasausveromääriä tarkistaa vuosittain. Kun otetaan huomioon nykyisen tasausveron merkityksen vähäisyys, veroon kohdistuva kansainvälinen arvostelu sekä veron kustannustasoa nostava vaikutus, ehdotetaan, että tasausveron kantamisesta luovutaan vuoden 1994 alusta. Vuonna 1992 veroa ehdotetaan kannettavaksi 1 päivänä lokakuuta 1991 voimaan tulevien määrien mu-

kaisesti, eli keskimäärin 1,6 prosenttia. Vuoden 1993 alusta veroa ehdotetaan alennettavaksi puoleen, eli keskimäärin 0,8 prosenttiin tuontihinnasta ja vuoden 1994 alusta tasausveroa ei enää kannettaisi. Veromäärien alennukset tehtäisiin lain liitteenä olevaan verotaulukkoon.

Lain voimassaoloaika päättyy vuoden 1991 lopussa. Voimassaoloaika ehdotetaan jatkettavaksi vuoden 1993 loppuun.

2. Esityksen taloudelliset vaikutukset

Heinäkuun ja lokakuun alusta 1991 voimaan tulevien muutosten arvioidaan alentavan tasausveron tuottoa vuonna 1991 yhteensä noin 340 miljoonalla markalla, jolloin veroa arvioidaan kertyvän yhteensä noin 655 miljoonaa markkaa vuonna 1991. Vuositasolla muutosten vaikutus on noin 700 miljoonaa markkaa.

Sanotut muutokset vaikuttavat täysimääräisesti veron tuottoon vuonna 1992, jolloin tasausveroa arvioidaan kertyvän vain noin 25 % vuoden 1990 verotuotosta, eli noin 300 miljoonaa markkaa. Veromäärien puolittaminen vuoden 1993 alusta vähentäisi vastaavasti veron tuoton noin 150 miljoonaan markkaan vuodessa.

3. Voimaantulo

Esitys liittyy valtion vuoden 1992 tulo- ja menoarvioesitykseen ja on tarkoitettu käsiteltäväksi sen yhteydessä. Laki ehdotetaan tulevaksi voimaan 1 päivänä tammikuuta 1992 ja olevaksi voimassa 31 päivään joulukuuta 1993.

4. Säättämisyjärjestys

Lakiehdotus on käsiteltävä valtiopäiväjärjestyksen 68 §:n mukaisessa uutta tai lisättyä veroa koskevassa säättämisyjärjestyksessä.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

L a k i

tasausverolain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 23 päivänä joulukuuta 1971 annetun tasausverolain (922/71) 10 § ja liitteenä oleva verotaulukko

sellaisina kuin ne ovat, 10 § 21 päivänä joulukuuta 1990 annetussa laissa (1163/90) ja liitteenä oleva verotaulukko 28 päivänä kesäkuuta 1991 annetussa laissa (987/91), seuraavasti:

10 §

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-
kuuta 1972. Sitä sovelletaan tavaraan, joka
luovutetaan tullivalvonnasta lain voimaantulo-
päivänä tai sen jälkeen, kuitenkin ennen 1
päivää tammikuuta 1994.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-
kuuta 1992.

Helsingissä 13 päivänä syyskuuta 1991

Tasavallan Presidentti
MAUNO KOIVISTO

Valtiovarainministeri *Iiro Viinanen*

VEROTAULUKKO

Tullitariffin nimike	Tasausvero % tulla-arvosta	
	1.1.1992	1.1.1993 alkaen
15. Ryhmästä nimikkeet	15.07	2,1 1,1
	15.09—10	2,1 1,1
	15.12	2,1 1,1
	15.14	2,1 1,1
	15.17—18	2,1 1,1
16. Ryhmästä nimikkeet	16.01—02	2,1 1,1
	16.04—05	2,1 1,1
17. Ryhmästä nimikkeet	17.01—02	3,8 1,9
	17.04	3,8 1,9
18. Ryhmästä nimikkeet	18.05—06	3,8 1,9
19. Ryhmästä nimikkeet	19.01	2,1 1,1
	19.02—05	2,5 1,3
20. Ryhmä		2,1 1,1
21. Ryhmä		2,1 1,1
22. Ryhmä		3,1 1,6
24. Ryhmästä nimike	24.02	0,7 0,4
25. Ryhmästä nimikkeet	25.22—23	3,2 1,6
30. Ryhmästä nimikkeet	30.05	1,2 0,6
	30.06	1,7 0,9
31. Ryhmästä nimikkeet	31.02—05	1,7 0,9
32. Ryhmästä nimikkeet	32.07—10	1,7 0,9
	32.12—15	1,7 0,9
33. Ryhmästä nimikkeet	33.03—07	1,7 0,9
34. Ryhmä		1,7 0,9
35. Ryhmästä nimike	35.06	1,7 0,9
36. Ryhmä		1,7 0,9
37. Ryhmästä nimikkeet	37.01—04 muut paitsi valotetut valo-	
	kuvauslaatat ja -filmit	1,7 0,9
	37.05—06	2,2 1,1
	37.07	1,7 0,9
38. Ryhmästä nimikkeet	38.05	2,3 1,2
	38.07	2,3 1,2
	38.08	1,7 0,9
	38.10	1,7 0,9
	38.13—14	1,7 0,9
	38.16	3,2 1,6
	38.19—22	3,2 1,6
39. Ryhmästä nimikkeet	39.16—21	2,3 1,2
	39.22—26	1,5 0,8
40. Ryhmästä nimikkeet	40.02	2,3 1,2
	40.05—17	1,5 0,8
41. Ryhmästä nimikkeet	41.04—11	2,2 1,1
42. Ryhmä		2,2 1,1

Tullitariffin nimike		Tasausvero % tulla-arvosta	
		1.1.1992	1.1.1993 alkaen
43. Ryhmästä nimikkeet	43.02—04	2,2	1,1
44. Ryhmästä nimikkeet	44.06—21	2,4	1,2
45. Ryhmästä nimikkeet	45.03—04	2,1	1,1
46. Ryhmä		1,5	0,8
48. Ryhmästä nimikkeet	48.02—11	2,9	1,5
	48.12—14	2,1	1,1
	48.15—16	1,2	0,6
	48.17—19	2,1	1,1
	48.20—21	2,2	1,1
	48.22—23	2,1	1,1
40. Ryhmä		2,5	1,3
50. Ryhmästä nimikkeet	50.06—07	1,2	0,6
51. Ryhmästä nimikkeet	51.09—13	1,2	0,6
52. Ryhmästä nimikkeet	52.07—12	1,2	0,6
53. Ryhmästä nimikkeet	53.06—11	1,2	0,6
54. Ryhmästä nimikkeet	54.01	1,2	0,6
	54.04—05	2,3	1,2
	54.06—08	1,2	0,6
55. Ryhmästä nimikkeet	55.08	1,2	0,6
	55.11—16	1,2	0,6
56. Ryhmä		1,2	0,6
57. Ryhmä		1,2	0,6
58. Ryhmä		1,2	0,6
59. Ryhmästä nimikkeet	59.03—10	1,2	0,6
60. Ryhmä		1,2	0,6
61. Ryhmä		1,2	0,6
62. Ryhmä		1,1	0,6
63. Ryhmästä nimikkeet	63.01—08	1,2	0,6
	63.09—10	1,1	0,6
64. Ryhmästä nimikkeet	64.01—02	1,5	0,8
	64.03—06	1,2	0,6
65. Ryhmä		1,1	0,6
66. Ryhmä		1,2	0,6
67. Ryhmä		1,2	0,6
68. Ryhmä		3,2	1,6
69. Ryhmästä nimikkeet	69.01—08	3,2	1,6
	69.09—14	1,5	0,8
70. Ryhmästä nimikkeet	70.03—20	1,5	0,8
71. Ryhmästä nimikkeet	71.01—05	1,2	0,6
	71.06—12	2,7	1,4
	71.13—17	1,2	0,6
73. Ryhmästä nimikkeet	73.01—07	2,5	1,3
	73.08—24	1,9	1,0
	73.25—26	2,5	1,3
74. Ryhmästä nimikkeet	74.07—09	2,7	1,4
	74.10	1,9	1,0
	74.11	2,7	1,4
	74.12—18	1,9	1,0
	74.19	2,7	1,4

Tullitariffin nimike		Tasausvero % tulla-arvosta	
		1.1.1992	1.1.1993 alkaen
76. Ryhmästä nimikkeet	76.04	2,7	1,4
	76.06—08	2,7	1,4
	76.09—15	1,9	1,0
	76.16	2,7	1,4
79. Ryhmästä nimike	79.07	2,7	1,4
80. Ryhmästä nimikkeet	80.07	1,9	1,0
82. Ryhmä		1,9	1,0
83. Ryhmä		1,9	1,0
84. Ryhmästä nimikkeet	84.02—04	1,9	1,0
	84.06—09	1,6	0,8
	84.11—37	1,6	0,8
	84.46—48	1,6	0,8
	84.50—53	1,6	0,8
	84.67—74	1,6	0,8
	84.76	1,6	0,8
	84.79	1,6	0,8
	84.81—83	1,6	0,8
	84.84	1,6	0,8
	84.85	1,6	0,8
85. Ryhmästä nimikkeet	85.01—07	1,3	0,7
	85.08	1,6	0,8
	85.09—11	0,7	0,4
	85.12—15	1,3	0,7
	85.16—31	0,7	0,4
	85.32—33	1,3	0,7
	85.35—44	1,3	0,7
	85.45—47	1,5	0,8
	85.48	1,3	0,7
86. Ryhmästä nimikkeet	86.01—08	1,9	1,0
	86.09	1,5	0,8
87. Ryhmästä nimikkeet	87.01	1,6	0,8
	87.02—10	1,5	0,8
	87.11—15	1,9	1,0
	87.16	1,5	0,8
88. Ryhmästä muut paitsi nimikkeisiin 88.02.30 ja 88.02.40 kuuluvat lentokoneet, kotimaan reittiliikenteessä tai ammattimaisessa kansainvälisessä liikenteessä käytettävät		1,9	1,0
89. Ryhmästä nimikkeet	89.03—08	1,7	0,9
90. Ryhmä		1,8	0,9
91. Ryhmästä nimikkeet	91.04—07	1,8	0,9
	91.09—10	1,8	0,9
	91.12—14	1,8	0,9
92. Ryhmästä nimikkeet	92.01—09	1,2	0,6
93. Ryhmästä nimikkeet	93.01—03	1,6	0,8
	93.04	1,2	0,6

Tullitariffin nimike	Tasausvero % tulla-arvosta	
	1.1.1992	1.1.1993 alkaen
93.05	1,6	0,8
93.06	1,7	0,9
93.07	1,2	0,6
94. Ryhmästä nimikkeet 94.01	1,5	0,8
94.02	1,8	0,9
94.03—05	1,5	0,8
94.06	2,1	1,1
95. Ryhmä	1,2	0,6
96. Ryhmästä nimikkeet 96.01—03	1,2	0,6
96.04	1,9	1,0
96.05	1,2	0,6
96.06	1,5	0,8
96.07—16	1,2	0,6
96.17	1,9	1,0
96.18	1,2	0,6

Laki

tasausverolain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 23 päivänä joulukuuta 1971 annetun tasausverolain (922/71) 10 § ja liitteenä oleva verotaulukko

sellaisina kuin ne ovat, 10 § 21 päivänä joulukuuta 1990 annetussa laissa (1163/90) ja liitteenä oleva verotaulukko 28 päivänä kesäkuuta 1991 annetussa laissa (987/91), seuraavasti:

Voimassa oleva laki

10 §

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 1972. Sitä sovelletaan tavaraan, joka luovutetaan tullivalvonnasta lain voimaantulopäivänä tai sen jälkeen, kuitenkin ennen 1 päivää tammikuuta 1992.

Ehdotus

10 §

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 1972. Sitä sovelletaan tavaraan, joka luovutetaan tullivalvonnasta lain voimaantulopäivänä tai sen jälkeen, kuitenkin ennen 1 päivää tammikuuta 1994.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 1992.
